

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/417/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514206252
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3514206252.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Miklánkovej v právnej veci žalobcu: O. O., nar. XX.XX.XXXX, občan Slovenskej republiky, bytom G. XXX, právne zastúpený Mgr. Ivetou Gavačovou, advokátkou so sídlom Stará Turá, Družstevná 2 proti žalovanému: O. M., nar. XX.XX.XXXX, občan Slovenskej republiky, bytom A., S. cesta XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Mgr. Mariánom Kropajom, PhD., advokátom so sídlom Piešťany, Krajinská 3, o zaplatenie 1.834,- eur s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12. novembra 2015, č.k. 7C/297/2014-52, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd, ako súd prvej inštancie, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.834,- Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.834,- Eur od 19.06.2012 do zaplatenia.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca žalovanému dodával balíkové seno, ktoré vždy uhradil. Žalobca takto dodal pre žalovaného na základe jeho požiadavky balíkové seno v množstve 11,7 tony, a to v dňoch 29.03.2012, 12.04.2012 a 27.04.2012, pričom toto seno žalobca naložil a odviezol žalovanému na určené miesto podľa požiadavky žalovaného. Tieto dodávky vyfakturoval žalobca žalovanému faktúrou č. 1/2012 dňa 04.06.2012 vo výške 1.834,-Eur s dátumom splatnosti 18.06.2012. Nakoľko žalovaný faktúru v lehote splatnosti neuhradil, urgoval žalobca jej zaplatenie listom zo dňa 21.06.2012 a neskôr aj prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dňa 12.06.2013. Na upomienku reagovala telefonicky pani, ktorá sa predstavila ako partnerka žalovaného a oznámila, že sa presťahovali do Zemianskeho Podhradia. Žiadne výhrady voči požiadavke na zaplatenie faktúry žalovaný písomnou formou nevzniesol.

3. Právne vec posúdil podľa § 451 ods. 1 a 2, § 588, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh žalobcu je dôvodný a preukázaný. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Predpokladom zodpovednosti za získané bezdôvodné obohatenie nie je protiprávne konanie obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne vzniknutý stav obohatenia, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje totiž zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť. Bezdôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie,

čiže ide o obohatenie neoprávnené, v minulosti sa tiež nazývalo neoprávnený majetkový prospech. Bezdôvodné obohatenie teda nie je každé obohatenie sa dlžníka, napríklad z dôvodu prevzatia dodaného tovaru a následného nevyplatenia faktúry. Kúpna zmluva vzniká, keď sa zmluvné strany zhodli (dosiahli konsenzus) o predmete kúpy a kúpnej cene, pokiaľ zákon alebo dohoda zmluvných strán nevyžaduje ďalšie náležitosti. Zhoda zmluvných strán je daná okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť, t.j. okamihom, keď včasné prijatie návrhu spočívajúce vo vyjadrení súhlasu s obsahom návrhu dôjde žalobcovi. Problémy môže niekedy spôsobovať posúdenie konsenzu pri tzv. reálnych zmluvách, pri vzniku ktorých súčasne dochádza k plneniu za situácie, keď oferta i akceptácia spočíva v reálnych úkonoch. Spoľahlivý záver možno v týchto prípadoch vyvodiť až pri poznaní okolností konkrétneho, pričom v predmetnom konaní dochádzalo medzi účastníkmi k ústnemu uzatváraniu kúpnych zmlúv, ktorých predmetom bolo seno, za ktoré navrhovateľ zaplatil po dodaní, čo bolo napriek tvrdeniam žalovaného potvrdené výpoveďou svedkyne, ktorá bola priateľkou a súčasne chovateľkou koňov. Výpoveď žalovaného súd považoval za účelovú z dôvodov finančných problémov, ktoré má a súčasne rozpornú s poukazom na listinné dôkazy. Žalovaný na pojednávaní tvrdil, že žalobcu vidí prvýkrát, pričom svedkyňa jeho tvrdenie vyvrátila vo svojej výpovedi. Druhou skutočnosťou je stanovisko právnej zástupkyne žalobcu, ktorá uviedla, že po obdržaní platobného rozkazu niekedy v septembri resp. októbri 2014 ju telefonicky kontaktoval pán, ktorý sa predstavil ako brat žalovaného, teda ako O. M. a ponúkol návrh na mimosúdne riešenie, a to takou formou, že chce bratovi pomôcť a platil by dlh v splátkach. Právna zástupkyňa mu prisľúbila, že v prípade ak dlh v splátkach splatí, môže žalobca upustiť od vymáhania úroku z omeškania a trov konania. Žalovaný však v odpore voči platobnému rozkazu tvrdí, že požiadal právnu zástupkyňu žalobcu, aby dodala dôkazy o tom, že si mal žalovaný od žalobcu objednať a prevziať balíkové seno a deklarovala snahu dohodnúť sa mimosúdne. Týmto v podstate deklaroval, že v telefonáte klamal, že je O. M., v skutočnosti to bol sám žalovaný. Spôsob konania žalovaného vlastne aj potvrdila svedkyňa, ktorá uviedla, že má nezodpovedný postoj k riešeniu svojich záležitostí, poprela tvrdenie žalovaného o neuzatvorení kúpnej zmluvy a potvrdila, že seno bolo riadne dodané bez toho, aby bolo namietané voči kvalite a množstvu dodaného sena. Na základe zistených skutočností v priebehu vykonaného dokazovania, súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.834,- Eur.

5. Z dôvodu, že žalovaný riadne a včas nezaplatil za dodanie sena, pričom súd ustálil omeškanie v súlade s predloženou faktúrou v spojení s výpoveďou svedkyne, ktorá potvrdila obdržanie faktúry, ako aj s poukazom na predchádzajúce neformálne vzťahy medzi účastníkmi. Žalovaný sa dostal s plnením do omeškania, a to dňom nasledujúcim po dni splatnosti faktúry, ktorá bola vystavená, pretože žalovaný nezaplatil hneď po dodaní sena. Základná úroková sadzba ECB platná ku dňu splatnosti jednotlivých faktúr bola od 14.12.2011 do 10.07.2012 vo výške 1 %. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania, keďže súd považoval i v tejto časti žalobný návrh za dôvodný, uložil žalovanému povinnosť uhradiť úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v lehote určenej v súlade s § 160 ods. 1 veta prvá O.s.p..

6. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalobca mal teda vo veci úspech, a preto má právo na náhradu účelne vynaložených trov na uplatňovanie svojho práva v konaní a keďže podal návrh na rozhodnutie o trovách konania a tieto riadne a včas vyčíslil, súd mu priznal náhradu trov konania. Trovy konania žalobcu považované súdom za účelné, dôvodné a preukázané pozostávajú z titulu za zaplatený súdny poplatok vo výške 110,- Eur a náhrady za trovy právneho zastúpenia vo výške 428,61 Eur, a to za päť úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd týkajúce sa veci a účasť na pojednávaní - 11.05.2015-odročené, 20.07.2015 a 12.11.2015) á 81,33 Eur spolu s režijným paušálom á 7,81 Eur za úkon v roku 2013, 8,04 Eur za úkon v roku 2014 a á 8,39 Eur za úkon v roku 2015, náhrady za stratu času vo výške 41,94 Eur (3 polhodiny á 13,98 Eur v súvislosti s vykonanými pojednávaniami) v zmysle v zmysle § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), d), ods. 4, § 15, 16 ods. 3 a § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnej ku dňu poskytnutia právnej služby.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný, prostredníctvom právneho zástupcu, v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako nesprávne v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) / h) O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Dôvodil, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z

nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom / § 205 ods. 2 písm. c/, d/, a f/ O.s. /. Okresný súd sa neriadil ust. § 132 O.s.p. a vychádzal len z jednostranných tvrdení žalobcu , nezaoberal sa právnou stránkou veci . Žalovaný neuzatvoril so žalobcom kúpnu zmluvu a neobjednal si seno, neprevzal faktúru. Žalobca nepreukázal jednotlivé položky vo faktúre a spôsob ich výpočtu . Nepredložil dôkaz o tom, že si žalovaný objednal seno . Súčasne poukázal na objednávku č. 1/2012, resp. dodací list , ktorý neobsahuje dátum ani podpis objednávateľa. Nie je zrejmé, kto a kedy doklad vystavil. Údaje odberateľa sú dopisované iným perom a teda pravdepodobne inokedy ako ostatné údaje v listine. Okresný súd sa nezaoberal námietkou premlčania , ktorú žalovaný vzniesol na pojednávaní konanom dňa 11.05.2015 . Poukazom na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je súd povinný z úradnej moci prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva. Z povahy účastníkov konania je zrejmé, že žalobca koná ako podnikateľský subjekt a žaluje žalovaného ako nepodnikateľa , poukazom na ust. § 52 a § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. Žalobca v konaní nepreukázal, že v minulosti dodával pre žalovaného seno. V konaní nebola preukázaná skutočnosť, že došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, čo bolo obsahom zmluvy, aké množstvo a cena, neuviedol konkrétne práva a povinnosti , ktoré mali účastníkom konania vzniknúť . Povaha podnikateľskej činnosti žalobcu naznačuje, že vzťah medzi účastníkmi konania je vzťahom spotrebiteľským, nakoľko žalobca konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a preto mal okresný súd aplikovať aj zákonné ustanovenia o ochrane spotrebiteľa.

8. Žalobca sa písomne k podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, preskúmal vec podľa § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z. z.), ďalej len CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

10. Po podaní odvolania žalobcom došlo k zmene právnej úpravy občianskeho súdneho konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len "CSP"/, ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok /O.s.p./, platný v čase vydania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v čase podania odvolania.

11. V danom prípade bolo odvolanie žalobcu podané dňa 01.03.2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Vychádzajúc z uvedených ustanovení, s prihliadnutím na základné princípy CSP uvedené v jeho čl. 2 ods. 1 a čl. 3 ods. 1, odvolací súd posudzoval dôvody odvolania žalobcu podľa právneho stavu účinného ku dňu podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p..

12. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na tom právnom názore, že medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu ústnych kúpnych zmlúv, ktorých predmetom bolo dodanie sena. K úhrade poslednej faktúry zo strany žalovaného však nedošlo. Obranu žalovaného súd vyhodnotil ako účelovú a nárok žalobcu posúdil ako bezdôvodné obohatenie podľa ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka , poukazom na svedecké výpovede, listinné dôkazy produkované v priebehu konania, vyjadrenie žalovaného v podanom odpore a postoj účastníkov v konaní. Svedkyňa M. N. v konaní vypovedala, že žalovaný má nezodpovedný prístup k riešeniu svojich záležitostí a potvrdila, že seno bolo riadne dodané bez toho, aby bola namietaná kvalita a množstvo dodaného sena.

13. Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

16. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

17. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Musí obsahovať skutkové zistenia, vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právne závery vyplývajúce zo zisteného skutkového stavu. Rozsudok ktorý nemá náležitosti podľa § 157 ods. 2 OSP, je nepreskúmateľný.

18. Z obsahu spisu okrem iného vyplýva aj to, že na pojednávaní konanom dňa 11.05.2015 právny zástupca žalovaného vznesol námietku premlčania, nakoľko žiadna zmluva uzatvorená nebola a preto je možné nárok kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie, kde je 2- ročná premlčacia lehota.

19. Okresný súd posúdil nárok žalovaného ako bezdôvodné obohatenie, pričom v odôvodnení rozhodnutia opomenul posúdiť vznesenú námietku premlčania žalovaným. Je preto potrebné, aby sa dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu posúdila aj vo svetle tejto námietky.

20. Námietku premlčania, vznesenú žalovaným pred okresným súdom nemôže posúdiť odvolací súd v odvolacom konaní, nakoľko je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie za účelom posúdenia, či žalobca uplatnil svoj nárok riadne a včas s určením počiatku plynutia premlčacej doby, keď v zmysle § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

21. Bude preto úlohou okresného súdu, aby v ďalšom konaní v tejto časti zväžil všetky skutočnosti prichádzajúce do úvahy pre prijatie námietky premlčania, prípadne pre odopretie jej účinkov a následne vo veci rozhodol a rozhodnutie odôvodnil.

22. Okresný súd z uvedených dôvodov nedostatočne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ a § 391 ods. 1 CSP.

24. Podľa § 391 ods. 3 CSP v ďalšom konaní okresný súd bude postupovať v zmysle hore vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu, t. j. doplní dokazovanie ohľadne posúdenia vznesenej námietky premlčania, pričom sa vysporiada so všetkými námietkami vznesenými žalovaným v podanom odvolaní.

25. Podľa § 391 ods. 2 CSP je okresný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh), (§ 428 CSP).